

Aktualności MSSF - listopad 2010 r.

Powiernicy RMSR decydują się na podejście "Arki Noego"

W tym numerze:

- 1 RMSR powołuje przewodniczącego i wiceprzewodniczącego
- 2 Instrumenty finansowe Aktualizacja projektu
- 3 Wiadomości z Cannon Street Przepisy przejściowe i daty wejścia w życie
- 4 Kontakt

Hans Hoogervorst

Przyszły przewodniczący RMSR od 1 lipca 2011 r.

Ian Mackintosh

Przyszły wiceprzewodniczący RMSR od 1 lipca 2011 r.

Powiernicy Fundacji Komitetu Międzynarodowych Standardów Rachunkowości (IASCF) podjęli przełomową decyzję o powołaniu następcy obecnego przewodniczącego, Sir Davida Tweedie, zgodnie z podejściem Arki Noego polegającym na wymianie składu Rady po dwie osoby na raz. Następnym przewodniczącym RMSR zostanie Hans Hoogervorst, holenderski polityk dysponujący doświadczeniem w zakresie nadzoru finansowego. Dołączy do niego jako wiceprzewodniczący Ian Mackintosh, obecnie prezes brytyjskiej Rady Standardów Rachunkowości.

Hans Hoogervorst zastąpi sir Davida Tweedie na stanowisku przewodniczącego RMSR po jego odejściu na emeryturę z końcem czerwca 2011. Obecnie Hans Hoogervorst jest przewodniczącym holenderskiego organu nadzoru nad rynkiem papierów wartościowych - Komisji Rynków Finansowych; przed przejściem do RMSR złożył rezygnację z tego stanowiska. Jest także przewodniczącym Komitetu ds. Technicznych Międzynarodowej Organizacji Komisji Papierów Wartościowych (IOSCO) - ustąpi z tego stanowiska w kwietniu. Do niedawna Hans Hoogervorst był również współprzewodniczącym Grupy Doradczej ds.

Kryzysu Finansowego (FCAG), niezależnego ciała skupiającego doświadczonych liderów powołanego w celu doradzania organom stanowiącym standardy rachunkowości w sprawie ich reakcji na światowy kryzys finansowy.

Ian Mackintosh, były główny księgowy australijskiej Komisji Papierów Wartościowych i Inwestycji, ma ponad 30-letnie doświadczenie w stanowieniach krajowych i międzynarodowych standardów rachunkowości. Obecnie jest przewodniczącym brytyjskiej Rady Standardów Rachunkowości oraz przewodniczącym grupy krajowych organów stanowiących standardy rachunkowości, skupiających przedstawicieli ponad 20 instytucji stanowiących standardy rachunkowości krajowych i regionalnych.

Sam Di Piazza, Powiernik Fundacji MSSF oraz były prezes PwC na świecie ocenił powołanie Hansa i Iana jako „wymieniony wybór”.

„Znam Hansa od wielu lat. Jako były minister finansów Holandii, Hans ma unikalne doświadczenie polityczne w kwestiach, przed którymi RMSR stoi w służbie interesu publicznego. W absolutnie kluczowej kwestii niezależności Hans miał zawsze bardzo jasną opinię. Jego celem jest ochrona inwestorów, dla

której - jego zdaniem - niezależność RMSR jest sprawą nadrzędną. Ponieważ współpracowałem z nim, gdy był przewodniczącym Rady Monitoringu, wiem, że jego działania były zgodne z deklarowanymi poglądami.

„Zawsze uważałem, że następca sir Davida Tweedie będzie potrzebować wyostrzonego wyczucia biznesu i finansów”, powiedział Sam Di Piazza, „ale nawet bardziej - umiejętności w zakresie polityki publicznej, czym nieczęsto dysponują przedstawiciele

środowiska księgowego. RMSR dokonała olbrzymich postępów przez pierwszą dekadę swojej działalności, ale kolejne dziesięciolecie będzie wymagać zarówno wiedzy merytorycznej, jak i doświadczenia w zakresie polityki publicznej. Jestem przekonany, że w Hansie znajdziemy idealne połączenie tych cech.”

O Ianie MackIntoshu Sam powiedział: „W tej nowej roli bardzo przyda się jego dogłębna znajomość zawodu i stanowienia standardów. Ian wzorowo pełnił funkcję

przewodniczącego Krajowych Organów Stanowiących Standardy (National Standard Setters) od 2004 r., co daje mu szeroki pogląd na globalne zagadnienia, przed którymi stoi RMSR. Jego zróżnicowane doświadczenie - w tym jego nowozelandzkie korzenie, funkcje pełnione w Australii i Wielkiej Brytanii, praca dla Banku Światowego i australijskiej Komisji Papierów Wartościowych i Inwestycji - również pomoże mu w kierowaniu pracami RMSR.”

Projekt dotyczący instrumentów finansowych posuwa się naprzód

RMSR dołożyła kilka nowych elementów do projektu instrumentów finansowych. Rada uaktualniła MSSF 9 „Instrumenty finansowe” uwzględniając w nim wytyczne w sprawie zobowiązań finansowych oraz usuwania z bilansu instrumentów finansowych, a także zmieniła MSSF 7 uwzględniając w nim ujawnianie informacji dotyczących przeniesionych aktywów finansowych. Rachunkowość i prezentacja zobowiązań finansowych oraz zaprzestanie ujmowania instrumentów finansowych zostały przeniesione z MSR 39 „Instrumenty finansowe: Ujmowanie i wycena” do MSSF 9. Wytyczne pozostały bez zmian, za wyjątkiem zobowiązań finansowych wyznaczonych do wyceny w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat, jak opisano poniżej. MSSF 9 obowiązuje dla okresów obrotowych rozpoczynających się 1 stycznia 2013 r. lub później. Zmiany do MSSF 7 obowiązują dla rocznych okresów obrotowych rozpoczynających się 1 lipca 2011 r. lub po tej dacie.

Kluczowe postanowienia

Postanowienia niezmienione

Wymogi MSR 39 w zakresie klasyfikacji i wyceny zobowiązań finansowych zostały utrzymane, w tym powiązane wytyczne dotyczące stosowania i wdrożenia. Dwie obecnie istniejące kategorie wyceny zobowiązań finansowych pozostaną niezmienione:

wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat oraz według zamortyzowanego kosztu. Kryteria zaliczania zobowiązań finansowych do wycenianych w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat również nie uległy zmianie.

Jednostki nadal muszą wyodrębnić instrumenty pochodne wbudowane w zobowiązania finansowe, jeśli nie są one ściśle związane z umową główną. Wyodrębnione instrumenty pochodne nadal będą wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat, a pozostały komponent dłużny umowy głównej będzie nadal wyceniany według zamortyzowanego kosztu. Dotychczasowe wytyczne w zakresie stosowania dotyczące wbudowanych instrumentów pochodnych również zostały włączone do MSSF 9; nadal będą one obowiązywać w odniesieniu do instrumentów pochodnych wbudowanych w pozycje niefinansowe – na przykład walutowe instrumenty pochodne wbudowane w umowy kupna-sprzedaży.

Również wymóg MSR 39 dotyczący określania, kiedy instrumenty finansowe mają być usunięte z bilansu, przeniesiono do MSSF 9 bez zmian.

Nowe wytyczne w zakresie wyceny

Jednostki posiadające zobowiązania finansowe wyznaczone do wyceny w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat ujmują zmiany wartości godziwej

wynikające ze zmian ryzyka kredytowego zobowiązania bezpośrednio w pozostałych całkowitych dochodach. Kwoty ujęte w pozostałych całkowitych dochodach nie są następnie przenoszone do rachunku zysków i strat, ale zakumulowane zyski lub straty można przenosić w ramach kapitałów.

Jeżeli jednak prezentacja zmian wartości godziwej z tytułu zmian ryzyka kredytowego zobowiązania w pozostałych całkowitych dochodach prowadziłyby do powstania niewspółmierności przychodów i kosztów w rachunku zysków i strat, wówczas wszelkie zmiany wartości godziwej wykazuje się w rachunku zysków i strat. Jednostka ustala w momencie początkowego ujęcia zobowiązania finansowego, czy wystąpi niewspółmierność przychodów i kosztów; podjęta wówczas decyzja nie podlega rewizji. Niewspółmierność musi wynikać z relacji ekonomicznej pomiędzy zobowiązaniem finansowym i składnikiem aktywów finansowych, która powoduje, że zmiany wartości godziwej składnika aktywów kompensują ryzyko kredytowe zobowiązania finansowego.

Wszystkie zmiany wartości godziwej zobowiązań finansowych, co do których obowiązuje wymóg wyceny w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat (w odróżnieniu od tych, które jednostka wyznaczyła do wyceny wartości godziwej przez rachunek zysków i strat), w tym gwarancji finansowych i zobowiązań

do udzielenia pożyczek wycenianych w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat, będą ujmowane w rachunku zysków i strat. Wszystkie instrumenty pochodne oraz zobowiązania własne banku, które są utrzymywane w jego portfelu handlowym są zaliczane do tej kategorii.

Data wejścia w życie i przepisy przejściowe – zmiany do MSSF 9

Data wejścia w życie i przepisy przejściowe są spójne z MSSF 9 opublikowanym w listopadzie 2009 r. w odniesieniu do klasyfikacji i wyceny aktywów finansowych. MSSF 9 obowiązuje mianowicie dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2013 r. lub później. Jednostki mogą zastosować standard wcześniej, przy czym zasady w tej sytuacji są skomplikowane. Możliwe są trzy sposoby zastosowania standardu:

- Regulacje MSSF 9 dotyczące aktywów finansowych mogą zostać wcześniej zastosowane bez zastosowania wymagań dotyczących zobowiązań finansowych;
- Wszystkie regulacje (dotyczące aktywów i zobowiązań finansowych) mogą zostać wcześniej zastosowane;
- Jednostka może poczekać i zastosować standard w dacie obowiązkowego zastosowania standardu, co w przypadku jednostki mającej rok obrotowy równy kalendarzowemu będzie oznaczało rok 2013 oraz wymóg zmiany danych porównawczych.

Jednostka, która wybierze opcję

wcześniejszego zastosowania standardu przed 1 stycznia 2012 r., nie będzie musiała modyfikować danych porównawczych.

Odrębne dodatkowe przepisy przejściowe zostały wprowadzone dla wyznaczania zobowiązań lub aktywów finansowych do wyceny w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat w momencie zastosowania po raz pierwszy MSSF 9. Jednostki, których dotyczą te regulacje powinny być świadome obowiązujących wymogów, ponieważ są one dokładne i szczegółowe.

Data wejścia w życie i przepisy przejściowe – zmiany do MSSF 7

Dodatkowe wymogi w zakresie ujawniania informacji będą wymagane dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 lipca 2011 r. lub po tej dacie, z możliwością wcześniejszego zastosowania.

Ujawnianie informacji nie jest wymagane dla żadnego prezentowanego okresu, który przypada przed datą zastosowania zmian; innymi słowy, nie ma obowiązku przedstawiania danych porównawczych w roku zastosowania po raz pierwszy.

Wpływ

Zmiany do MSSF 9 będą miały wpływ na jednostki, które wyznaczyły zobowiązania finansowe do wyceny w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat. Na przykład, standard

będzie miał wpływ na instytucje finansowe, które wyznaczyły zobowiązania do wyceny w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat w celu wyeliminowania niewspółmierności przychodów i kosztów lub w celu uniknięcia wyodrębnienia wbudowanych instrumentów pochodnych. Dodatkowe wymagania w zakresie ujawniania informacji będą miały wpływ na jednostki, które sprzedają, dokonują factoringu, sekurytyzują, pożyczają lub w inny sposób transferują aktywa finansowe.

Co muszę zrobić?

Kierownictwo jednostek, które obecnie wyznaczają zobowiązania finansowe do wyceny w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat (lub mogą chcieć zrobić to w przyszłości), powinno zapoznać się ze zmienionymi wymogami MSSF 9. Kierownictwo powinno też starannie rozważyć moment planowanego zastosowania MSSF 9.

Należy jednak pamiętać, że projekt dotyczący instrumentów finansowych jest nadal w toku i że należy oczekiwać dodatkowych zmian wymogów dotyczących utraty wartości i zabezpieczeń. RMSR ostatnio poprosiła o opinie na temat daty wejścia w życie i przepisów przejściowych dla całej grupy standardów w ramach programu konwergencji z US GAAP. Może to mieć wpływ na daty wejścia w życie i powyżej opisane wymogi.

Konsultacje w sprawie dat wejścia w życie i okresów przejściowych

W 2011 r. ma się zakończyć wiele ważnych projektów. Z tego względu, aby ograniczyć obciążenia dla sporządzających sprawozdania finansowe, RMSR i FASB ogłosiły konsultacje w sprawie kolejności dat wejścia w życie nowych standardów. RMSR rozważy potrzeby systemów prawnych, w których MSSF już obecnie obowiązują, jak i tych, które dopiero zamierzają je wprowadzić. Projekty objęte konsultacjami obejmują:

- wszystkie etapy projektu dotyczącego instrumentów finansowych;

- przychody z umów z klientami;
- umowy ubezpieczeniowe i leasing;
- programy emerytalne;
- inne całkowite dochody;
- konsolidację, oraz
- wspólne porozumienia.

Niektóre z nowych standardów będących przedmiotem konsultacji są opracowywane przez RMSR i FASB. FASB ogłosiła dokument do dyskusji, w którym poprosiła o nadsyłanie uwag w tych samych kwestiach.

RMSR prosi o opinie dotyczące czterech szerokiach tematów:

- przygotowania do przejścia na nowe wymogi;
- podejście do wdrożenia i jego harmonogram (daty wejścia w życie nowych wymogów oraz możliwość wcześniejszego zastosowania);
- zagadnienia konwergencji międzynarodowej; oraz
- kwestie do rozważenia przez podmioty przyjmujące MSSF po raz pierwszy.

Termin nadsyłania uwag upływa 31 stycznia 2011 r.

W celu uzyskania dalszych informacji prosimy o kontakt:

Szef zespołu ds. sprawozdawczości

Tomasz Konieczny: tomasz.konieczny@pl.pwc.com, tel: +44 22 523 42 85

Zespół ds. sprawozdawczości finansowej w Polsce

Robert Waliczek: robert.waliczek@pl.pwc.com, tel: +48 22 523 43 32

Agata Wiktorowicz: agata.wiktorowicz@pl.pwc.com, tel: +48 22 523 41 76

Marta Madejska: marta.madejska@pl.pwc.com, tel: +48 22 523 41 39

Katarzyna Gospodarczyk-Chlastawa: katarzyna.gospodarczyk@pl.pwc.com, tel: +48 22 523 4665